

Raftul
Denisei

Colecție coordonată de
DENISA COMĂNESCU

Melanie Benjamin

Sotia
aviatorului

Traducere din engleză și note de
CORNELIA DUMITRU

HUMANITAS
fiction

Redactor: Gabriela Trășulescu
Coperta: Angela Rotaru
Tehnoredactor: Manuela Măxineanu
Corector: Alina Dincă
DTP: Radu Dobreci, Veronica Dinu

Tipărit la Real

MELANIE BENJAMIN
THE AVIATOR'S WIFE
Copyright © 2013 by Melanie Benjamin
This translation published by arrangement with Delacorte Press, an imprint
of Random House, a division of Penguin Random House LLC.
All rights reserved.

© HUMANITAS FICTION, 2019, pentru prezenta versiune românească

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
BENJAMIN, MELANIE
Soția aviatorului: roman / Melanie Benjamin; trad. din engleză și note
de Cornelia Dumitru. – București : Humanitas Fiction, 2019
ISBN 978-606-779-587-5
I. Dumitru, Cornelia (trad.) (note)
821.111

EDITURA HUMANITAS FICTION
Piața Presei Libere 1, 013701 București, România
tel. 021/408 83 50, fax 021/408 83 51
www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro
Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro
Comenzi telefonice: 021.311.23.30

Lui Alec

„Limpede nu vezi decât cu inima.
Ochii nu pot să pătrundă-n miezul lucrurilor.“

ANTOINE DE SAINT-EXUPÉRY

Zboară.

Oare aşa mi-l voi aduce aminte? Privindu-l cum zace înfrânt, răpus de singurul lucru pe care nu l-a putut zădărni, îmi dau seama că acum va trebui să-mi aleg amintirile cu grija. Sunt pur și simplu prea multe. Articole îngălbene de ziar, medalii și trofee de nu mai știu ce să fac cu ele; scrisori personale de la președinți, regi, dictatori. Cărți, filme, piese de teatru despre el și realizările lui; școli și instituții ce-i poartă cu mândrie numele.

Fotografi pătate de lacrimi ale unui copil cu zulufi bălai, ochi albaștri și gropiță adâncă în bărbie. Dosite în poșeta mea, copiile neclare ale unor scrisori către alte femei.

Mă foiesc pe scaunul meu, încercând să nu-l deranjez; vreau să-l las să doarmă, să se refacă, pentru toate câte am să île zic mai târziu, și ni se termină timpul. Simt până-n măduva oaselor acest reflux al mareei noastre, dar n-am ce-i face și nu mă mai mulțumesc doar să mă uit, să mă uit *la el* cum fugă de lângă mine, cum mă lasă singură, fără să știu, neștiind vreodata. Cu mâinile încleștate, cu maxilarul atât de țeapăn că îmi provoacă durere, mă aplec în față ca și cum aş putea *porunci* avionului să zboare mai repede.

O stewardesă aruncă un ochi peste draperia care ne izolează de restul pasagerilor.

— V-aș putea ajuta în vreun fel?

Dau din cap că nu, iar ea se retrage după o privire îngrijorată, adoratoare, spre figura descărnată care horcăie, cu pleoapele zbătându-se, de parcă el tot caută, tot mai veghează, până

și-n somnul indus de sedative. Și, la cum îl știu, probabil asta face.

Iarăși întrebările fără răspuns, atât de multe, că nu mi le pot aduna în nici o ordine, în nici o listă, of, afurisitele alea de *liste*meticuloase ale lui! Acum, că în sfârșit am și eu nevoie de una, nici măcar nu pot alege cu ce întrebare să încep. Atât de multe cer răspunsuri. De ce ele? De ce *toate*? Le-a iubit? Pe mine m-a iubit vreodată?

Eu l-am iubit mereu? Odată l-am părăsit, demult. Tare demult, dar în încă minte culoarea geamantanului pe care-l căram, pantofii pe care-i purtam când am ieșit pe ușă. Aceeași pereche de pantofi pe care-i purtam la întoarcere. O fi bănuit vreodată că era cât pe ce să mă piardă atunci? Oare de asta ne-a trădat pe toți?

L-aș zgâltâi să se trezească, să-l fac să-mi spună, dar nu pot, nu încă. Așa că mă silesc să mă concentrez asupra singurei întrebări la care numai eu voi fi în stare să răspund. Pe celelalte le voi lăsa pe mai târziu. După ce aterizăm; după ce copiii noștri vor fi spus tot ce au simțit nevoia să spună.

După ce voi rămâne numai eu cu el.

Luând o gură de apă călăie, mă uit pe geam și cumpănesc, încă o dată, cum să mi-l amintesc pe acest bărbat, care n-a fost niciodată un simplu bărbat, cu atât mai puțin pentru mine. Acum ne aflăm deasupra norilor, despicând văzduhul spre vest, de-a curmezișul continentului.

„Zburând.“

Fotografile și jurnalele de actualitate îl surprind veșnic făcând vioi cu mâna din carlingă, deșirat și bronzat, în combinezonul de zbor prea mare, cu părul arămuș tuns foarte scurt, cu breton pătrățos băiețesc pe frunte, cu ceafa rasă. Ori rezemându-se nonșalant de avionul lui – *avionul*, cel despre care vorbea mereu atât de reverențios, încât știam că era parte din el într-un fel cum, s-a dovedit, eu n-aveam să fiu vreodată. Monoplanul acela cu un singur motor, *Spirit of St. Louis*.

Chiar și acum mă gândesc la zbor ca la un refugiu; planând cu păsările pe curenti, împresurat de cerul ca o imensă cate-

drală tăcută. Și, cu toate că altceva știu – uneori îmi țiuie în urechi amintirea huruitului primelor motoare –, mi-l imaginez traversând oceanul în tăcere, un tinerel, cu mâna pe mașa de control și piciorul pe palonier, singur cu gândurile lui; pentru cea dintâi și singură oară în viață, neapăsat de așteptări. Neapăsat de povara de a fi la înălțimea legendei care-l așteaptă peste vreo douăzeci de ceasuri pe un aerodrom rudimentar de la marginea Parisului.

Iar dacă în cele din urmă aleg să mi-l amintesc aşa, oare îi voi vedea chipul? Sau voi sta așezată în spatele lui, ca de atâtea ori, astfel încât nu-i voi vedea decât firele blond-roșiaticice la care briciul n-a ajuns ca lumea, cu gâtul alungit în față ca un stâlp, încordat de concentrare? Îi voi recunoaște umerii, lați și tensionați sub combinezonul larg de pilot?

În acest caz n-ar zbura el; ci *noi*. Într-un fel sau altul, m-aș afla și eu în minuscula carlingă din *Spirit of St. Louis*, o muscă pe umărul istoriei.

Nu. Cobor brusc oblonul, ca să nu mai văd norii dedesubt. *Nu*. Se va avânta singur peste ocean acea primă oară, ca în cărțile de istorie, va fi Tânăr și copilăros, iar singurul lui pasager va fi întreg viitorul său, inimagineabil, nepătat.

În ciuda durerii, amăraciunii, trădării – a lui și a mea, a amândurora –, mă rog la Dumnezeul copilăriei mele să mi-l amintesc aşa, în cele din urmă. O figură intensă, dar plină de speranță, dăltuită atât de fin, încât aproape face parte din mașinăria avionului, mânnându-l peste ocean cu niște sendvișuri, un termos de cafea și o trufie neîntemeiată. Ochii lui albaștri vor scânteia asemenea soarelui peste oceanul atât de aproape de fereastra carlingii, că mai-mai l-ar putea atinge. *Totul* i se va așterne dinainte, inclusiv – îndeosebi – eu.

Numai că deocamdată nu o va ști. Astfel va pluti spre noi toți, atât de innocent, încât e încă în stare să-mi înrobească și să-mi frângă inima.

CAPITOLUL 1

Decembrie 1927

Cu picioarele pe pământ.

Am repetat fraza ca pentru mine, șoptind-o cu mirare. „Cu picioarele pe pământ.“ Ce expresie greoaie, dacă stai să te gândești – mă ducea cu gândul la câmpuri gloduroase, fâgașuri de roți și viermi –, și, cu toate astea, lumea o întrebuințează mereu ca pe un compliment.

— „Cu picioarele pe pământ“... ai auzit, Elisabeth? Îți vine să crezi că tata a spus aşa ceva tocmai despre un *aviator*?

— Mă îndoiesc că și-a dat măcar seama ce-a zis, a murmurat sora mea scriind cu furie pe măsuța ei pliantă, în ciuda mișcării legănate a trenului. Acum, Anne dragă, dacă m-ai lăsa să termin scrisoarea asta...

— Bineînțeles că nu și-a dat, am stăruit eu, refuzând să fiu ignorată. Era a treia scrisoare pe care o scria! Tata nu știe niciodată ce zice, de-aia îl și iubesc. Dar pe bune, asta zice scrisoarea lui: „Sper că-l vei cunoaște pe colonelul Lindbergh. E aşa de cu picioarele pe pământ!“

— Mda, tata e topit după colonel...

— O, știu... și n-am intentionat să-l critic! Doar gândeam cu voce tare. N-aș zice aşa ceva în față.

Dispoziția mi s-a schimbat hodoronc-tronc, cum părea să mi se întâmpile mereu când eram cu familia. Departe de ei, eram încrezătoare, aproape flușturatică în vorbe și idei. Odată cineva m-a numit chiar zvăpăiată (deși, ca să fiu cinstită, era un boboc de facultate îmbătat cu poșircă luată pe sub mâna și de la primul damf de parfum scump).

Când se întruneau rudele mele apropiate, îmi lua totuși ceva timp până mă relaxam, până mă deprindeam iarăși cu ritmul vorbirii și înțepăturile afectuoase care lor păreau să li se potrivească mănușă. Îmi imaginam că le duceau cu ele și când ne împăraștiam fiecare la treaba lui; mi-i închipuiam pe toți îngâ-nând în cap melodia acestei simfonii familiale în timp ce-și vedea fiecare de viață lui.

Ca atâtea alte însușiri de familie – bunăoară vestitul simț al umorului Morrow –, s-ar fi zis că gena muzicală mă ocolise. De aceea îmi lua mereu mai mult să-mi amintesc partea mea în acest cântec și dans domestic. De o săptămână călătoream cu sora și fratele meu în trenul spre Mexic, dar tot timid și împiedicată la limbă mă simteam. Îndeosebi pe lângă Dwight, acum în ultimul an la Groton; fratele meu devenise mai palid, predispus la accese stranii de râs, câteodată aproape reîntorcându-se în copilărie, deși din punct de vedere fizic se transforma într-o copie la indigo a tatălui nostru.

Elisabeth era neschimbată, iar eu eram neschimbată în preajma ei; din studenta în ultimul an la facultate, în prezența ei de aur mă diminuam. În aerul stătut al vagonului mă simteam la fel de pleoștită și de boșită ca posomorâtă rochie de în pe care o purtam. Pe cătă vreme ea arăta netezită și dichisită ca un manechin, fără o cută sau o pată pe taiorul elegant de mătase, în ciuda colbului roșiatic pătruns prin ferestrele neetanșate.

— Anne, nu despica firul în patru, pentru Dumnezeu! Fi-rește că nu l-am critica pe tata în față... taman tu, s-a și găsit cine! Gata! Elisabeth a iscălit scrisoarea cu o înfloritură, a împăturit-o cu grijă și a băgat-o în buzunar. Mai aștept până s-o pun în plic. Gândește-te numai ce impozant va arăta pe hârtia ambasadei!

— Cui îi mai scrii acum? Lui Connie?

Elisabeth a încuviașat scurt din cap; îi scria aşa de des lui Connie Chilton, fosta ei colegă de cameră de la Smith, încât întrebarea părea nedemnă de luat în seamă. Cât pe ce s-o întreb dacă îi trebuia un timbru, când mi-am amintit. Acum eram

demnitari. Tata era ambasador în Mexic. Noi, membrii familiei Morrow, nu aveam nevoie de niște obiecte banale ca timbrele. Toate scrisorile noastre intrau în sacii poștali speciali ai guvernului, alături de notele diplomatice și rapoartele tatei.

Se părea că însuși colonelul Lindbergh avea să ia un sac poștal la Washington când urma să plece cu avionul. Cel puțin aşa insinuase tata în ultima scrisoare, cea pe care o primisem chiar înainte de a mă sui în tren la New York împreună cu Elisabeth și Dwight. Acum ne găseam în Mexic; trecuserăm granița peste noapte. Mă minunam întruna de peisajul neobișnuit în timp ce locomotiva pufăia spre sud; câmpii întinse, ciudat de luminoase din Vestul Mijlociu; deșertul anost din Texas, case singuraticе din chirpici sau, când și când, magherițe cu acoperiș de tablă sub un cer spălăcit, nemărginit. Mexicanul, dimpotrivă, era mai verde decât îmi închipuisem, în special când am început să înaintăm spre Ciudad de México.

— I-ai povestit lui Connie că am văzut-o pe Gloria Swanson cu domnul Kennedy?

Îi zărisem pe cei doi, vedeta de cinema și bancherul (pe care îl cunoșteam din cercul social), când urcaseră în tren în Texas. Amândoi își țineau capul plecat și gulerele paltoanelor ridicate. Joseph Kennedy era însurat, cu o droaie de copii catolici și o nevastă drăguță pe nume Rose. Conform revistei *Photoplay* pe care o mai împrumutam uneori de la colega mea de cameră, Gloria Swanson era căsătorită cu un marchiz francez.

— Nu. Tata n-ar fi de acord. Acum, că e ambasador, trebuie să fim mai atenți.

— Adevărat. Dar ce mititică pare, în carne și oase! Mult mai scundă decât în filme. Un picuț mai înaltă ca mine!

— Am auzit asta despre stelele de cinema, a aprobat Elisabeth pe gânduri. Se spune că Douglas Fairbanks¹ nu-i cu mult mai înalt decât Mary Pickford².

1. Douglas Fairbanks (1883–1939), actor, scenarist, regizor și producător de film american.

2. Mary Pickford (1892–1979), actriță americană.

Un hamal de culoare a bătut la uşa compartimentului nostru; şi-a vârât capul înăuntru.

— Vom ajunge în staţie dintr-o clipă-ntr-alta, domnişoară, i-a zis lui Elisabeth, care a zâmbit amabil şi a încuviințat din cap, iar cărlionii blonzi i-au gădilat fruntea.

Apoi hamalul s-a retras.

— De-abia aştept s-o văd pe Con, am spus fremătând de nerăbdare. Şi pe mama, bineînţeles. Dar mai ales pe Con!

Îmi era dor de surioara mea; îmi era dor, dar o şi invidiam. La paisprezece ani, putuse să se mute la Ciudad de México cu părinţii noştri şi să ducă voiosul trai diplomatic pe care eu doar îl degustam în vacanţe ca asta; prima după numirea tatei.

Mi-am luat valijoara şi, urmând-o pe Elisabeth, am ieşit din compartimentul privat pe corridor, unde ni s-a alăturat Dwight, care-şi aranja cravata.

— E înnodată corect, Anne? S-a încruntat, semănând aşătare cu tata, că aproape am izbucnit în râs.

Nici tata nu reuşise să stăpânească vreodată arta înnodării unei cravate. Tata nu stăpânea arta purtării de haine, punct. Pantalonii lui erau veşnic prea lungi şi boţi, ca nişte genunchi de elefant.

— Da, bineînţeles. Dar i-am dat totuşi o smucitură zdравă.

Apoi trenul s-a oprit deodată; ne aflam pe un peron forțind de pasageri emoţionaţi care-i salutau pe cei dragi, într-o căldură domoală, învăluitoare, care-mi dezgheţa uşurel oasele încă înfrigurate de iarna din Northampton pe care o căram cu mine, la propriu, pe braţ. Uitasem să-mi bag paltonul de iarnă în cufăr.

— Anne! Elisabeth! Dwight!

Un ciripit, un râset, şi s-a ivit Con, cu fetişoara ei rotundă înnegrită de soare, cu părul închis la culoare îndepărtat de pe faţă de o panglică roşie veselă. Purta o rochie mexicană, tot o broderie în culori vii, şi cloş; ba chiar era încălţată cu sandale *huaraches* în picioruşe.

— Uită-te la tine! am îmbrățișat-o râzând. Ce priveliște! O adevărată *señorita*!

— Dragilor!

Întorcându-mă orbește, m-am pomenit în îmbrățișarea mamei, dar eliberată prea repede când a trecut la Elisabeth. Mama arăta ca întotdeauna, o clubistă cu simț practic din Noua Anglie, picată în inima tropicelor. Tata, înțotând ca de obicei în pantaloni, cu cravata strâmbă, dădea mâna cu Dwight, sărutând-o totodată pe Elisabeth pe obraz.

În cele din urmă s-a întors spre mine; lăsându-se pe călcâie, m-a măsurat din cap până-n picioare și a dat solemn din cap, deși ochii îi străluceau.

— Și iat-o pe Anne! Anne cea de nădejde. Tu nu te schimbi deloc, fiica mea.

M-am îmbujorat, neștiind sigur dacă era un compliment, dar preferând să cred că da. Apoi m-am repezit în brațele lui deschise și l-am sărutat pe obrajii țepoși.

— Crăciun fericit, domnule Ambasador!

— Da, da... va fi un Crăciun fericit! Acum grăbiți-vă, grăbiți-vă și poate-l prindeți pe colonelul Lindbergh înainte să iasă.

— Mai e aici? am întrebat, în timp ce mama ne rânduia cu pricepere în două automobile ce așteptau, ambele negre și lustruite cu ostentație. Mi-au sărit în ochi bagajele noastre stivuite pe peron, asortate, înseninate cu inițiale și radiind a bunăstare tihnită. N-am putut să nu bag de seamă că mulți târau valize de paie și se îngărmădeau în cotigi trase de măgari.

— Da, colonelul Lindbergh mai e aici... vai, draga mea, trebuia să fi văzut gloatele la aerodrom, când a sosit! Cu două ore întârziere, dar nimănui nu i-a păsat. Avionul ăla, cum îi zice, *Fantoma* nu-știu-cum...

Lui Con i-a scăpat un chicotit, iar eu mi-am reținut un surâs.

— *Spirit of St. Louis*, am corectat-o eu, iar mama mi-a întâlnit privirea cu o expresie descumpărătă în ochii înclinați în jos. Am simțit că roșesc, știind ce gândea. „Anne? Leșinată

după seducătorul Tânăr erou, ca toate celelalte fete? Cine și-ar fi închipuit?“

— Da, sigur, *Spirit of St. Louis*. Iar colonelul a fost de acord să petreacă sărbătorile cu noi la ambasadă. Taică-tu nu-și mai încape în piele de bucurie. Domnul Henry Ford a trimis chiar și un avion s-o aducă pe mama colonelului, deci va fi și ea aici. La cină, Elisabeth va avea o grija deosebită de el... oh, și tu, dragă, trebuie să ajuți și tu! Drept să spun, colonelul mi se pare mai degrabă timid.

— E *ridicol* de timid, a încuviințat Con, cu alt chicot. Nu cred că-a mai stat, de fapt, de vorbă cu vreo fată!

— Ei, Con, te rog! Colonelul e musafirul nostru. Trebuie să-l facem să se simtă ca acasă, a apostrofat-o mama.

Am ascultat consternată, urcând după ea în a doua mașină; tata, Dwight și Elisabeth porniseră cu prima. Colonelul – un ins cu desăvârșire *necunoscut* – va face parte din familia noastră la Crăciun? De bună seamă nu mă aşteptase la asta și am simțit fără voia mea că era grosolan din partea unui străin să se furiseze așa înăuntru. Însă la simpla mențiune a numelui său inima a început să-mi bată mai iute, mintea s-a pornit să-mi galopeze odată cu implicațiile acestei lovitură neașteptate, pe care restul lumii ar fi socotit-o un noroc nemaipomenit. Oh, ce vor țipa fetele de la Smith când vor afla! Ce invidioase vor fi toate!

Înainte de a apuca să-mi pun în rânduială gândurile învălmășite, goneam cu așa viteză spre ambasadă, că n-am avut vreme să observ peisajul curios, exotic din Ciudad de México. Singura mea impresie a fost o ceață de lumini multicolore în umbrele crescânde ale după-amiezii târzii și de clădiri spălăciste, punctate cu pete violente de culoare. Mă încânta gândul că florile sălbaticice înfloreau aici în decembrie!

— Colonelul e chiar atât de timid? Părea cu nepuțință că acest Tânăr extraordinar să pătimească de un cusur atât de obișnuit, la fel ca mine.

— O, da! Discută cu el despre aviație... e singurul mod de a-i scoate pe gură altceva decât „da“, „nu“ și „dați-mi sarea“,